

Posudek na diplomovou práci Jana Punčocháře *Rozhlasové zpravodajství: specifika auditivního šíření informací*

Předložená práce se vyznačuje vhodným skloubením teorie (vychází z dobré znalosti literatury svého předmětu) s požadavky praxe (autor je zkušeným rozhlasovým pracovníkem). Empirický výzkum, na jehož základě své závěry formuluje, je proveden solidně a ukazuje, že ani v období rozmachu nových informačních technologií není možné ponechat stranou badatelského zájmu tradiční auditivní média. Naopak stále sílí potřeba rozlišit zákonitosti textu spontánně mluveného a čteného a možnosti vnímatelnosti a zapamatovatelnosti jejich obsahu. Zajímavý je autorův postřeh, že znalosti posluchačů, a tím i schopnost textu porozumět, jsou výsledkem kombinace různých informačních zdrojů (tisku, rozhlasu, televize, a to ještě z různých časových období). Velmi praktický dosah má autorovo zjištění, že zapamatovatelnost zpráv není jenom záležitostí jejich vhodnější či méně vhodné stylizace, popř. přednesu (i když i vliv tohoto faktoru autor s porozuměním pro jednotlivosti dobře dokumentuje), ale že silně závisí na faktorech individuálních (na zajímavosti zprávy pro příslušného posluchače), věkových apod.

S tímto rozlišením souvisejí i diplomantem zpracovávané pojmy mluvenosti (zvukové realizace) a mluvnosti, to je takové dikce, která odpovídá autentické komunikační situaci mluveného slova. Novější vývoj ukazuje, že mluvnost proniká i do textů písemných a odráží se i volbě přiměřených gramatických a lexikálních prostředků.

Diplomová práce Jana Punčocháře je dobrým příkladem toho, že i tradiční rozhlasové médium se může stát předmětem zajímavé mediální analýzy a že se zdaleka nemusí soustřeďovat jen na problematiku ortoepické nebo gramatické normy. Protože i v nových informačních technologiích se rozdíl mezi mluveným a psaným jazykem snižuje (srov. např. „mluvnost“ e-mailů a esemesek, kolísání mezi oficiálností (formálností) a neoficiálností veřejných projevů), mohou mít závěry předložené práce a v ní provedeného experimentu platnost nejen pro rozhlas, ale pro mediální komunikaci vůbec. Práci hodnotím jako výbornou.

V Praze 27. května 2008

 prof. dr. Jiří Kraus, DrSc.
UKSŽ, vedoucí diplomové práce